

Letnik XVI.

1884.

št. 4.

Izhaja po dvakrat na mesec v Ljubljani, in to 10. in 25. dne, ko ga prebere in ne konfiscira policija.

Vrednik Jakob Aléšovec.

Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji, Ključarske ulice (pod mestnim trgom) št. 3 v II. nadstropji.

Velja celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr. in četrt leta 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, narodnost in vero.

✧ Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval. ✧

Uvodni članek.

Zo zgled nekterim časnikom, kedar je suša.

Iz nobenega kraja svetà ni tacega poročila, da bi se ga pero dobro najedlo in napilo ter potem premeleto podalo političnih novic željnim bralcem. Vse je pri miru in tiho kakor dete, kedar zdravo in sito spi, to je znamenje, da je povsod vse v redu, vse zadovoljno s tem, kar je.

Toda kaj! Prav brez vseh novic nismo. Iz Berolina se poroča, da se je Bismarku vsedla muha na nos. Kaj tacega se utegne vsakemu primeriti, še cesarju in papežu, kakor beraču, samo na sebi bi toraj to ne imelo nobenega pomena. Ali vendar ni vselej tako in to posebno tukaj ne. Premisliti je namreč, da se takemu možu, kakor je Bismark, ne bo tako lahko kaka muha vsedla kam, najmanje pa na nos, ki je najobčutljivejši del vsega obraza. Če se je toraj možu, ki zmiraj oprezno gleda po svetu kakor nastavljeni čuvaj evropskega miru, mogla vsesti muha na nos, je to vsekako grozno velike, imenitne pomembe.

Če se komu muha vsede na nos, je skoro staviti goldinar na groš, da spi. In Bismarku se je vsedla na nos, če smemo verjeti zmiraj zanesljivim telegrafičnim poročilom. Kaj sledi toraj iz tega? Nič drugega ali marveč gotovo to, da je Bismark takrat, ko je muha vsedla se mu na nos, spal, ker čuvajočemu ali bedočemu človeku se muha ne bo lahko na nos vsedla.

Toraj je Bismark spal. Zakaj je spal? Kdor pozna tega moža, bo brž lahko odgovoril na to vprašanje. Star lisjak, kakor je Bismark, ne bo spal, če po Evropi ni vse varno, če se kje nabija puška in brusi sablja. Če toraj Bismark spi, je to gotovo znamenje, da je po Ev-

ropi vse mirno in da se dolgo ni treba bati nobenega boja ne političnih homatij. Če se je mogla Bismarku muha vsesti na nos, smemo tudi mi odeti se čez glavo in spati brez vse skrbi, ker to pomeni vesoljni svetovni mir.

Ali! Kaj pa, če bi bil Bismark nalašč se delal spavajočega in pustil, da se mu je muha vsedla na nos?! O takem lesjaku, kakor je Bismark, ki ve, da vsa Evropa gleda ná-nj in se po njem ravna, bi se dalo tudi kaj tacega misliti. Se ve, če bi to res bilo, potem je vse, kar smo prej povedali, ravno narobe, namreč, da hoče Bismark s svojim hlinjenim spanjem napraviti le to, da bi tudi drugi zaspančkali in bi on potlej lajše prekanil in prehitel jih. Mogoče pa je to, kajti kdor pozna Bismarka, bo verjel oboje, prvo in drugo, namreč, da spi zares, toraj se mu muha lahko vsede na nos, — ali, da spi nalašč, da druge mami in vara in toraj pusti muhi, da se mu vsede na nos.

Mogoče je tudi tretje, čeravno vsaj za zdaj še skoro nemogoče in nikjer slišano, in to je: Tudi živali imajo svojo pamet, kar se „nagon“ in tudi „instinkt“ imenuje. Saj je znano, da je na pr. tu in tam že kak pes s svojim lajanjem ali drugim nadlegovanjem svojega gospodarja rešil nevarnosti. In zakaj je storil to? Zato, ker ga gospodar redi. Ali bi ne bilo toraj mogoče, da je tista muha, ki se je Bismarku vsedla na nos, bila njemu naklonjena za to, da je že večkrat pri njegovi mizi napasla se? Pes je žival, kakor muha, le da so ju naravoslovci stavili v različne razrede, človeških pravic pa nima ne oni, ne ta. Muha je pa še viša od psa, ker pes ima le štiri noge, muha pa šest in po vrhu še perutnice.

Kaj toraj, če bi bila tista muha, ki se je že tolikokrat napasla na Bismarkovi mizi, zapazila, da je Bis-

markovo spanje za Evropo in za njega nevarno, in bi se mu bila vsedla na nos samo zato, da bi ga zbudila in opozorila na nevarnost! Poklicati ali za roko prijeti ga muha ne more, toraj je umna in hvaležna žival sedla mu na nos in praskala ga z nježnimi nožicami, da ga je zbudila in opozorila na nevarnost ali vsaj na kaj, kar se v Evropi kuha.

Iz vsega tega bodo vsaj bistrumneji bralci naši sprevideli, da nikakor ni brez vsega političnega pomena, če se Bismarku muha na nos vsede. Radovedni smo, kako bodo drugi politikarji in časniki sodili o tem.

Pretis ist noch Statthalter in Triest!

Jezična Žefa.

Zdej je predpust, čeravno že h konc' gre. Vse pleše in nori in se žen' in moži, tud' jest sem že parkrat poskočila in se zasukala, pa omožila se vendar ne bom, ampak bom spet letos na pepelnico ploh vlekla, kakor že nekaj let zaporedoma. To me tolaž', de nisem sama, ampak nas bo velik', pa še kakšnih, k' skoraj noč in dan po ženinih gledajo in jim mečejo trnike, pa se noče nobeden na klin vjet', kaj še le kej boljšga! Pri ti rěč' je že tako: tak, kakor-

šnega b' si nas ena rada zbrala, ne pride, dokler s' pa me lahko zbiramo, pa tud' ne maramo vsacga. No, kar mene zadeva, še lahko čakam, se m' prav nič ne mudi. Če pride ta prav, bo ofcet, če ga ne bo — no, sej imam že ene mejhne bukvice iz hranilnice, v ktere se da še velik' zapisat'. Dandons je treba človeka, posebno snubača, dobro pregledat', de se ne pride v pest kakšenmu takmu grozovitnežu ali zveri, kakor je bil tist' Šenk na Dunaj', k' je tolko žensk pomoril, de še za vse ne vedó, od kterga sem zadnjič pravla.

Pa dost tega, morem vendar povedat', kje sem zdej, al pa prav za prav tega ne smem povedat', k' bi potlej ne smela pravit', kar sem se dons namenila. Samo tolk' povem, de je to ena prav fest gospóska hiša, to je vse na „biks“, spred in zad pa „niks“; jest sem tukej le belj tako na štacjon', k' nisem marala nikamer iti kje, kamer b' me bli rad imel' in od koder sem pisma dobila; že nekej poznam svet, so nekter' ldje preveč občutljiv, potlej

je pa zamera spred in zad, če prav nas ena nič hudga ne misli, ko kej pové. Te rodovine al hiše pa ne bote ugnil', jest bi tud' ne pravla, če b' ne bla v nji „frajla“, k' bo z mano vred ploh vlekla, čeravno je mislila, de bo o póst' že gospa.

Veste, to je tako! Kakor v vsak belj gospósk' hiš', se tud' pri nas le tajča, slovensk' al kranjsk', kakor pravjo pri nas, še z mano niso otlí govorit', posebno frajla ne, k' je prec zavihala nos, če je kdo kej slovenskga črhnil. Frajla če bit' zmiraj 18 let stara, Neža, k' je bla pred mano tam tri leta, je rekla, de je bla že tačas, k' je ona kje prišla, tolk' stara; men' se to tako zdi, kakor ura, k' stoji in zmirej kaže tisto uro, ob kateri je ostala. Pa frajla je vender še vsa na škrips, posebno, kder gre z gospo ven al če kdo k nam pride. Doma, kder smo sami, jo je res povsod velik' menj, pa nič ne dé, sej jest na to ne gledam.

Al kaj plavšam! Mar povem, zakaj bo z mano vred ploh vlekla. Je blo tako. V enem časnik' al cajtengah je stal', de b' se en trgovec, al kaj je že, rad oženil in išče neveste ne ravno zavolj dnarja, ampak belj zavolj lepote in prijaznost', de le ne bo prestara. Naša frajla to bere, pokaže materi, ktera b' jo že davno rada kam spravla, mal' se pogovarjate, se napravte prav na „biks“ in škrips pa greste k grofotaf'. Pa je res dobro zadel frajlo, velik' lepš' je bla, kakor kdej, in ta grofotafija ali fotografija je šla potljej po pošť kje, kamer je blo v cajtengah rečén'.

Mal' dni je pretekl', pa je prišlo pismo, k' sta obe, gospa in frajla, kar skakal'; gospod so tako belj komot in pravjo, de jim je najbolj, če jih ženske pri mir' puste: še za Malko — tako je ime frajli — se dost' ne zmenjo, ampak enkrat so rekli, nej le pride po-njo, kdor če, sej je čist' po mater' ratala, če bo prav šuštar al pa ravfenkêrar, vsakmu jo bodo dal', pa še nekej grošov zraven, kolker premorjo. Gospá pridejo ven k men' v kuhnjó in mi naroče:

„Čez tri dni boš napravla kosil', kakor je spodoben za nobelj hiše; nas bo prišel obiskat en gospod, k' mu mormo dóber postreč', de boš vedla.“

Jest sem s' to zapomnila pa sem storila, kakor so mi ukazal'. In res pride trek' dan gospod srednje starosti, lepo oblečen in z zlatnino skor preobložen. Naša Malka se mu postav' tako nališpana in naštrigana, de sem jo sama jest komej poznala. Pa vse je blo dobro. Jest nisem mogla slišat', kaj so se pogovarjal', pa k' je gospod odšel, so bli vsi trije in še clo dva druga manjša otroka, punca in fant, dobre volje, de so kar skakal' in vriskal': „ofcet bo, ofcet!“ Men' se je to tud' dobro zdel', ker sem dobila dva tolarčka in sem si mislila: kaj še le bo, ko bo res ofcet'!

Zdej se je začel' pripravljanje, kakor je, kedar gre za res; frajla Malka je pozabila še clo na lišpanje in druge reči, kterih je bila pred navajena, in men' je rekla, de bom šla ž njo za kuharco. Jest nisem rekla nič, ker v takih rečeh sploh nič ne rečem in ne obljubim.

Vse je blo že pripravljen', frajla je vzela v roke clo katekizem, de b' mogla prestat' sprašvanje iz kršanskga nauka. Vsedla se je prot' oknu in se po domače

oblečena al marveč prav razdrapana — začela učiti' spet tistga, kar je morebit' v šol' nekdež že znala, potlej pa pozabila. K' je tako zamaknjena, pa pride ženin, jest — kaj bom jest branila! — stopi v sobo prav tiho in vidi, kaj je; frajla ga pa še ne zapaz', ampak misleča, de pride mama, reče:

„To je pa res sitno, de se more človek še kej taega učiti', de dobi pustga moža, kakor bo ta.“

„Dober dan, gospodična“ — se pa oglas' zdež ženin zdej — „prav žal m' je, de se zavolj' mene učite še le zdež katekizma. In, kakor vidim, vi tud' niste taka, kakoršno sem vas videl zadnjič; morate imet' prav hudo jetko, de b' še ofceti ne mara ne dočakal', če b' tako dol jemal', kakor od zadnjič. Zato se lepo priporočam, pa prav brez vse zamere!“

Pa je šel. Kaj je blo potlej? Nekej prepira med očetom, materjo in Malko, konc je pa bil ta, de bova s frajlo na pepelnico skup ploh vlekle.

Kaj bo potem, bom že drugič povedala. Zdrav' bodite!

Pretis je še cesarski namestnik v Trstu!

Z Olimpa.

Dragi mi „Brencelj“!

Jemnasta, jemnasta, sto čiških konj bi bil svoj čas stavil, da ne bo nikdar kaj taega, kakor je zdaj pri vas. Ali hočete res listov imeti kakor listja? Za Boga vendar, če bo vsak, ki se je saj nekaj brati in pisati naučil, kar brz izdal svoj list, naj bo jezik v njem še tako robot ali izboren, kakor se komu že zdi, — kdo bo pa potem tisti, ki bo vse te liste bral? kdo jih plačeval? Ali se takim listom, ki kakor gobe po dežji rastejo iz gnjile zemlje, ne bo tako godilo, kakor listju, ki v hosti ostane pozabljeno za gnoj? Joj, joj, ali ste znoreli, da silite vedno z novimi listi na dan? To je pač res čudno! Raznim stanovom je treba kruha, vi jih pa hočete pitati vedno le z listi! Ali misliš, da boš lačnemu beraču pomagal, če mu namestu kruha podaš kopo slovenskih listov? In: ali boš Ti svoje „Brenceljičke“ nasitel, če jim daš še toliko pól tiskanega papirja?

Bleiweis je, ko je z „rešpetlinom“ dol gledal in tudi na uho poslušal šumenje po Sloveniji, rekel: „Škoda, da ni Anastazija (grofa Auersperga) tu med nami! Če bi zdaj pogledal na Slovensko, bi ne mogel več reči, da slovensko literaturo nese lahko v robcu pod pazduho; zdaj bi potreboval že precéj močen železnični vlak, da bi odpeljal le časnike, kolikor jih izhaja po Slovenskem — potrebnih in nepotrebnih. Knjig bi še ne mogel naložiti zraven.“

No, če shajate, prav, ali če bo šlo tako naprej, bodo pisatelji, kakor mi sodimo, morali imeti še vsak kak drug posel, kakor je bil tisti znani nemški pesnik Hans Saks zraven še tudi čevljar. Če se bote med sabo jeli grizti in se nazadnje drug družega požrli, to slovenski literaturi ne bo ne le na škodo, ampak nemčur se bo krohotal na vsa usta.

Pa predaleč sem zašel, hotel sem Ti pisati kaj družega. Saj Ti je znana pravljica o možu, ki je bil po svetu čisto neznan, kar ga je hudo bodlo. Rad bi se bil spravil s svojim imenom med svet, pa ni vedel, kako. Imel pa je prijatelja, kteremu se je revež smilil; hotel mu je pomagati, zato je premišljeval in slednjič iznašel to:

„Veš kaj“ — rekel je prijatelju — „daj, da te jaz prav hudó ozmirjam in potem pretepem. Bolelo te bo že nekoliko, pa svet bo zvedel to in govoril o tebi, morda še celó o meni.“

„Dobro, dobro!“ — pritrđi prvi — „le pretepi me, kar moreš, samo da me ne ubiješ. Če bom jaz potem zaslovel po svetu, ti bom povrnil to dobroto in te tudi tako natepel, da bo ves svet govoril o tebi.“

In prijatelja storila sta tako in po vsi deželi se je govorilo o obeh, kako sta se hudo pretepal.

Takrat, ko se je to godilo, je bil profesor Šuklje še v čisto majhnih hlačicah, pa je vendar zapomnil si to dogodbo, ker je zgodovinar. Kakor zdaj čujemo, je doslej čisto neznanó ime „Šuklje“ po njegovih literarnih pretepih med Slovenci tako znano, da ga že vsaka kavka na cerkvenem zvoniku iz glave ve.

Saj Ti je, dragi mi „Brencelj“, znan iz neke laške opere napev: „Figa-ro qua, Figa-ro la!“ Po ravno tisti melodiji se lahko poje: „Šuklje qua, Šuklje la“ — sploh: povsod Šuklje, da se vsaj ljudje navadijo izgovarjati njegovo ime in bo vsak „lerfant“ vedel, kaj da je ali kaj bi rad bil. Veš, „Brencelj“, popularitete ali priljubljenosti ti ne znaš tako loviti, čeravno znaš marsikaj. Več Ti pa ne maram razodevati v tej zadevi, ker drugače bi morda še mene in Tebe obsodili, da naju je profesor Šuklje najel za to, da ga prav dobro naklestiva; in tako spraviva njegovo ime med svet. Dosti toraj o tem; ker ime „Šuklje“ že tako marsikomu preseda.

Zdaj nekaj o naših razmerah. Dobili smo zopet nekaj svojih prijateljev in znancev med-se; niso bili pač taki, da bi bili samo kričali za vašo pravično reč, ampak so tudi imeli mošnjiček zá-njo; vendar po slovenskem svetu niso toliko znani, da bi jim nabirali za spominke. Veseli smo jih bili in so med nami že prav domači.

Oj, dragi mi „Brencelj!“ Nekaj bi Ti rad še povedal, pa — saj si lahko sam misliš. Bivši ljubljanski škof Wolf, Golmajer, Slomšek — ej, pustiva, ni nič prijetnega. Wolf ni bil nič vesel, ko je dobil svojega slovarja samo eno tiskano polo. — — Vi ste pa zdaj brez škofa. Ej, pa kaj mi to sili v pero! Bom raj vse prečrtal, kar sem že zapisal. Nič, nič, kar tiho! — — — — —

In tako, vidiš, dragi mi „Brencelj“, sem s pismom pri kraji. Le to Ti moram še omeniti, da nas tukaj silno veseli, ko po nekterih kolikor toliko vladi — reciva — ne sovražnih listih beremo, kako silno ste zadovoljni s sedanjo vlado. Le bodite, Bog vam daj srečo in zdravje!

Ves Tvoj

Miroslav.

Tine in Jože.

Tine. Na Dunaji se vam zdaj dobro godi, kakor je brati.

Jože. Kako misliš to?

Tine. No, v večini ste in ministerstvo je prav zadovoljno z vami. Kaj si toraj vi in mi hočemo boljšega želeti!

* * *

Tine. Veš Jože, kaj je vse eno?

Jože. Ne vem, kam meri tvoje vprašanje.

Tine. Na državni zbor, se ve da, saj zdaj družega tako ni nič pri nas za politikarje.

Jože. Pa še zmiraj ne uganem, kaj misliš.

Tine. Vse eno je, če je večina zbornice taka ali taka, ministerstvo Petrovo ali Pavlovo — pobiranje davkov mu zmiraj dovoljjo.

* * *

Jože. Tak nemškutarji so zdaj na Kranjskem čisto na kantu, nemškutarska kazina sloni še samo na treh stebrih.

Tine. Ktere misliš?

Jože. No, tri glavne peteline: Šraja, Šaferjevega Dolfiga pa dr. Supppppannna.

Tine. Že res, petelini so le trije, a koliko je še put! Da bodo mogli le koliko močnejše zapeti, boš videl, kako bodo začele po vseh kotih pute kokodajskati!

Jože. Kje je pa Dežman? Ali se je prav popolnoma odtegnil vsemu, da ni nič več slišati o njem? Je mar popolnem opešal?

Tine. Kaj še! Ta je kakor stara koklja, ki gre le tačas sedet na jajca, kedar upa, da bo kaj prida izvalila. Zdaj čepi v kotu in od daleč gleda, ker vreme se mu ne zdi ugodno. Kedar bo čas, bo že prikazal se.

Jože. A, tako?

Tine. Da!

* * *

Jože. Profesor Šuklje se je pa res dobro postavil z izrekom, ktereга obrača ná-se, namreč: „Kein Talent, aber ein Charakter.“

Tine. Hahaha, jaz pa pravim glede na njegovo preteklost: „Umgekehrt — ist auch gefahren.“

Kako bi se dalo vsemu svetu pomagati.

Misli preveč prebrisanega ljudoljuba novega rojstva.

Veste, vi vsi skup, kar vas je zdaj na svetu, ne veste nič, ker ste prekmalu prišli na svet. Mi smo iz vse družega jedra, zato tudi več vemo. Lahko bi vas toraj pustili vse, da poginete, kakor strohni suho drevo, a mi smo vendar usmiljenega srca in zato živite, dokler morete, a ne tako, kakor zdaj.

Sploh se slišijo pritožbe, da gre vse narobe in se skoro vsem stanom slabo godi (izvzemši plesalce, ker tem se gode). Zakaj se godi vsem stanovom slabo? Zato, ker je to zastarela reč, kakor so vredjeni. Po starem kopitu je še vse in staro kopito mora v peč.

Le premislite, kako zastaran je svet, da je že rujav, plesnjiv in gnjiv. Vsaka reč se oguli, če se v eno mer nosi, vsako orodje se skrha, če se vedno rabi. Marate li dokazov? Tu so!

Kmet zmiraj le kmetuje, čevljar zmiraj dela le čevlje, mizar vedno le mizari, kovač kuje, strojar stroji, pek peče, trgovec prodaja in kupuje, klepar kleplje, zidar zida, krovce krije, pisar piše, duhoven duhovnuje, perica pere, voznik vozi, hlapec služi, uradnik dela v svoji kanceliji in zunaj, ravno tako doktor, profesor in učitelj učita mladino v šoli, vojak nosi puško, viši vojaki le sablje, poslanci sede po zbornicah, ministri na svojih sedežih, vladarji na svojih prestolih in tako vsi stanovi, kakor so bili od nekdanj, ker nič se ni premenilo.

Vidite, to je slabo, zarujovelo, se mora premeniti. Saj ve že vsak kmet, da se na eno njivo ne sme sejati zmiraj ene vrste žito, tako bi bilo treba te stanove spremeriti in nekoliko zmešati med seboj.

Kaj mislite, če bi se to naredilo na pr. tako: Krojači naj bi kovali, čevljarji zidali, zidarji šivali, kmet naj bi bil doktor, voznik profesor, strojar učitelj, duhovnik krojač, uradnik čevljar, hlapec vladar, vladar pa hlapec, vojaki naj bi kruh pekli, ker jih je toliko, da bi ne moglo zmanjkati kruha, trgovec naj bi bil duhovnik, pisac kmet, minister in poslanec pa vsak, kdor bi hotel. Za vojake bi napravili ženske, ker bi še orožja treba ne bilo, saj že imajo dosti ojstre in dolge jezike. Tako bi se dalo to na dalje bolje razvrstiti in zmešati in jaz stavim glavo in pamet, da bi ne bilo več tako, kakor je.

Če kdo vè kaj boljšega, naj se le kar oglasi. Dokler pa tega ni, ostanem jaz s svojim nasvetom pokonci, kakor šenklaški turn.

Morda bote o meni še kaj več slišali, ker sem se namenil ves svet prekucniti.

V šoli.

Učitelj prvega razreda razlaga spoznavanje na uri, koliko da je, in pravi:

„Kedar veliki kazalec kaže na XII, mali pa na III, koliko je ura? Povej, Mihec!“

„Tri“ — odgovori Mihec.

„Dobro“ — reče učitelj — „kje je pa mali kazalec, kedar bije ura štiri? Povej ti, Jožek!“

„Zgoraj na zvoniku“ — se oglasi zavedno Jožek.

Bister dečko.

Liberallec, ob enem tudi mestni odbornik in državni poslanec, pripoveduje svoji ženi, kako prijetno je zdaj, ko je šola ločena od cerkve. To posluša zadej njegov sinček, ki že tudi skuša trdost šolskih klopi, stopi k očetu in reče:

„Oh, ata, če ste že to naredili, storite še kaj drugzega, bo še bolje!“

„Kaj pa, sinko?“ — ga praša oče.

„Kedar pridete nazaj v državni zbor“ — odgovori dečko — „naredite še postavo, da bo šola ločena od otrok.“

Drobnice.

* Srečata se dva kmetiška posestnika, prvi narodnjak, drugi pa mrzlec ali skoro nemškutar, ker je nekoliko nemških besedi seboj prinesel od vojakov. Vstavita se in malo pogovarjata, kar reče narodnjak: „Zdaj se slovenski jezik vendar-le razširja tudi po kanclijah ali pri gosposkah.“ — „O, to vidim“ — odgovori drugi — „ker prej je bila posilna prodaja mojega posestva naznanjena zmiraj le v nemškem jeziku, zdaj sem jo pa bral naznanjeno v slovenskem jeziku.“

* Pri sodnji praša sodnik starega kopita obtoženca: „Ti si tvojega nasprotnika prav težko vdaril, kakor se tu bere, — ali ne?“ — „O ne“ — odgovori obtoženec — „težko ga nisem vdaril, ampak prav lahko, drugače bi ga ne bil.“ — „Pa je vendar težko poškodovan?“ — „A, težko ni, ampak hudó, gospod sodnik.“

* Kako nevaren je slovenski jezik posebno za ljubljanske nemškutarce, se je pokazalo ta teden. Neka gospá je bila kar nagloma zbolela, davilo jo je in kar sape ni bilo. Ko vsa domača zdravila nič ne pomagajo, pošljejo po zdravnika. Ta preiskuje in poprašuje, pa ne najde nič, slednjič pravi: „V grlu vam je nekaj obtičalo, ali se ne spomnite, kaj?“ — Gospá se spomni, da je ta dan z nekom spregovorila slovensko besedo. „A, to bo“ — reče zdravnik, vzame kleščce, ji potegne slovensko besedo ven in zdrava je bila.

* V nekem kraju je bil Grabež znan oderuh, na ktereга je bilo vse hudó, pa so se ga vendar bali, ker je imel hude zobe in je bil tudi marsikoga ugnal že pred sodnijo v kozji rog, da je bil obsojen zaradi razžaljenja časti. To se je zgodilo tudi Pipanu, ki mu je v jezi rekel, da je goljuf, in moral za to plačati kazen. Ves razjarjen je to pripovedoval pri litru vina. Petelinček, krojač in navihan, kakor malokdo, se mu je posmehoval in rekel, da ne bo kaznovan, če bo Grabežu rekel oderuh. Pipan oporeka, pridejo v besedo in slednjič reče Petelinček: „Velja 20 goldinarjev, da mu bom jaz ne enkrat, ampak desetkrat in to pred sodnijo rekel: goljuf, pa ne bom kaznovan?“ Stava se naredi in položi. Drugi dan gre Petelinček k Grabežu in mu reče v obraz: goljuf. Grabež ga gre tožit. Sodnik ju skuša pomiriti in Grabež je pri volji umakniti tožbo, če Petelinček prekličce. „O, z veseljem“ — se oglasi Petelinček — „če sem mu kaj ta-

cega rekel, nisem vedel, kaj govorim. Kako bi li mogel reči mu kaj tacega! Prvič, kdo bo vam, Grabež, rekel: goljuf! Drugič ni nikjer dokazano, da ste goljuf. Tretjič bi jaz ne bil pameten, če bi vam rekel goljuf. Četrtilič pač ljudje trdijo, da ste goljuf, a petič, če bi bili res goljuf, bi bili že zaprti. Šestič bom jaz sam potegnil se za vas, če bo kdo rekel: Grabež je goljuf, ker sedmič, če je Grabež prav res goljuf in če bi se osmič dalo dokazati, da vi, Grabež, ste goljuf, bi devetilič jaz nikdar ne upal si trditi, da ste vi, Grabež, goljuf, ker desetič vi vsacega greste tožit, kdor reče: vi Grabež, ste goljuf.“ S tem preklicom je bil Grabež zadovoljen, sodnik je Petelinčka oprostil in stava je bila dobljena, ker je Petelinček tako res pred sodnikom desetkrat rekel Grabežu goljuf, čeravno bi mu bil rekel lahko še večkrat.

* V gostilnico pride potujoč človek in prosi daru, pa v nemškem jeziku. „Ali ne znate družega, ko nemški?“ — ga praša nek gost nemški. — „Ne, sem Korošec“ — odgovori prosilec. — „Od kod?“ — ga praša ta. — „Iz Pliberka“ — je odgovor. Na to se oglasi ob koncu mize gost, ki ima pred sabo na mizi klobaso, pa slovenski: „Škoda, da revež ne zna slovenski, drugače bi mu jaz to klobaso ponudil.“ — „O, prosim“ — pa reče zdaj brž popotnik slovenski — „saj znam slovenski.“ Splošen smeh, a popotnik je klobaso vendar dobil, ker Slovenec je povsod dobra in še predobra duša.

Šuklje še ni deželni šolski nadzornik.

Pregled tistih 114 „nemcev“ z 203 otroci.,
ki zahtevajo od mesta ljubljanskega posebno nemško šolo za svoje otroke.

Slišalo se je, da je 114 „nemških“ starišev, ki imajo za šolo sposobne otroke, vložilo do kranjskega deželnega šolskega sveta prošnjo, naj za njihovih 203 otrok napravi posebno šolo, v kateri bo veljalo načelo „niks kraneriš, niks slobeniš.“

„Brencelj“, radovedna in sitna muha, kakor je, pogledal je pri teh „nemcih“ skoz špranjo in našel tako:

Pravih nemcev, ki ne znajo družega ko nemški —	10
Nemcev, katerih otroci ne umejo prav nič slovenski	6
Nemcev, katerih žene govoré le kuheltajč — — —	32
Nemcev, kateri do 10. leta niso nič nemški znali	30
Nemcev, katerih stariši ne umejo besede nemški —	12
Čehov, katerih stariši niso znali nemški — — —	10
Lahov in družih ponemčenih — — — — —	14

Skupaj toraj ravno 114

Opomniti je pa še to, da izmed 203 otrok, za ktere hočejo nemško šolo imeti, jih je le 30, ki ne umejo slovenski, 70 jih je, ki znajo toliko nemški, da bi si za silo jesti izprosili, vsi drugi pa govoré „ljubljsko špraho“, ki je bila prej tako krasna, zdaj pa se je začela že zgubljeti, kar so jo kuharice in hlapeci popustili; govoré jo le še nekteri „tajčkrajnarji“ in „tajčkrajnarce“ pa par deželne sodnije svetovalec itd.

Tako je skoz špranje in pri ključavnicah zvedel „Brencelj“; če številke niso natančne posebno, kar se tiče pravih nemcev, naj mu pa kdo pošlje popravek.

Med podpisanimi je gotovo tudi ključavničar Albin Achtschin — Bog pomagaj! Zavaljo tega predlaga „Brencelj“:

„Deželni šolski svet naj, predno naroči ljubljanskemu mestu, za teh „nemcev“ otroke napraviti posebno nemško šolo, od vseh 114 podpisanih starišev zahteva šolsko spričevalo, da res dobro nemški znajo, potem naj še le kaj vkrene.“

Če deželni šolski svet to stori, „Brencelj“ svoje zelo stavi, da bo število teh „nemcev“ in njihovih otrok tako vpadlo, kakor napihnjen meh, ko mu sapa poide.

Poslano.

Zvedeli smo, da se ne le po mestu, ampak po vsi deželi in celó zunaj raznaša novica, da bomo mi zidali za svoje politično norišnico ter delo kmalu dali na očitno ponudbeno dražbo.

Temu moramo očitno oporekati tem bolje, ker do zdaj še nismo mogli spraviti toliko pametnih in bistrih glav skup, da bi bilo prišlo do sklepa. Morda še posebne norišnice ne bo treba za nas, ker slišimo, da se iz Studenca oddajajo nekteri na duhu bolni v hiralnico, toraj dobimo mi lahko tam dol prostora za 10 do 20 mož, več nas pa tako ni.

Ljubljanski kazinci.

Pirker ist noch Landesschulinspektor!

Zdihljej zagrizenega nemškutarja.

Nekje v gostilnici je naročil si Slovenec slanika ali „arenka.“ Zraven njega sedi zagrizen nemškutar in zdihne: „Oh, uboga nemška riba, ki mora zdaj poginiti v slovenskem želodcu!“

Kako se dajo razširjati listi.

Nek časnikar, ki ves svet nadleguje s svojimi listi, poslal je prijatelju več takih listov s kratkim pismom:

„To Ti pošljem s prošnjo, da priposlane Ti liste ne le priporočaš, ampak jih tudi sam kolikor mogoče razširjaš med ljudi.“

Čez nekoliko dni dobi mož od prijatelja to kratko pismo:

„Storil sem po tvojem naročilu. Šel sem na trg, ko je bilo sila veliko ljudi, in tam sem Tvoje doposlane mi liste razdelil med ljudi — se ve da na drobne kose raztrgane, da je vsak kaj dobil. Če mi jih hočeš še poslati, storil Ti bom to ljubav zmiraj iz prijaznosti, samo pošlji jih nekoliko več, da mi jih ne bo treba trgati na predrobne koščke!“

„Brencelj“ piše:

Gosp. ? v Lj. Vi se jezite, da nekteri svoje ime podpisujejo tako nerazločno, da se ne more brati, in zahtevate kazni za take podpise. Pa ravno Vi se tako podpišete, da ne moremo brati Vašega imena. Reč pa, katero ste poslali, je bila v „Brencelju“ že večkrat in davno premleta, toraj hvala.

Gosp. J. T. v R. Ali ima tisti „prešiček“ dvoje ali četero nog? Povejte to nadrobneje! Kdo pa je „kozel“?

Gospica M. R. v J. Ko bote reč nadrobneje pojasnili, morda. Tako pa ne gre, ker Žefa je že stara lesica. Sploh pa lepa hvala, da se nas spominjate.

Gosp. A. R. v M. Oj, da bi vedeli Vi, kako sitne so take reči! Ljudje so preobčutljivi. In tako hudo tudi ne bo, kakor pišete. Saj zdaj pride post in resnobno premišljevanje.

Gosp. P. A. v G. To je tako, kakor tisti, ki je vjel muho na svojem nosu pa jo nabodel na iglo in gledal, ko se je trpinčila, da je poginila. Pa mi takih muh ne bomo natikali na igle, ker vemo, da niso vredne ne trpinčenja in ne naše pozornosti.

Gosp. F. P. v R. Res je, da polž od svoje hiše ne plačuje še nobenega davka; ali naznanite ga davkarju, ne nam!

Gosp. J. L. v S. Dobro! Bodi toraj tu zapisano: „Zakaj pa psa ne puste v šolo? — „Zato, ker zna vse jezike — lajati.“ —

Gosp. P. H. na O. Tudi tako: „Kterega dneva ne pove nobena pratika?“ — „Kdaj bo prišel davkarski eksekutor v hišo.“

Gosp. J. P. v P. Ne bi bilo, ni za vsacega. Kdo je tisti R.?

Gospica A. N. v N. Mar se med seboj nekoliko razongavite, pa bo dobro. Saj so plesi zdaj pri kraji. O postu ne bomo plesali.

Gosp. P. C. na G. Povesti „Ne v Ameriko!“ konca Vam ob naboljši volji ne razodenemo. Kaj bi potlej drugi rekli?

Gospodična E. M. v Lj. Ali Vam je znana pesem: „Naš maček je ljubeo imel?“ — Če Vam ni znana, bodi Vam povedan konec: Obesil se je!

Gosp. F. J. v Z. Obračajte figo, kakor koli, zmiraj bo le figa.

Današnjemu listu je priložena 23 pola povesti „Ne v Ameriko!“ Drugič pride velika podoba.

➡ Za žejne in druge. ➡

ALOJZIJ MAYER

prodaja in razpošilja najboljše Kozlerjevo pivo v butelijah (steklenicah), ki se v zabojih pošiljajo lahko križem sveta, ker ta izvrstna pijača ima to posebno dobro lastnost, da se drži najmanj 6 mesecev, za kar se daje poroštvo.

Pošilja se v zabojih po 25 in 50 steklenic. Zaloga je za

Kozlerjevo zimsko pivnico
ob cesti proti Šiški.